

Helena Meier

Kommunstyrelsen

Ställningstagande till kommunalt ansvar för förvaltning av Maya och Bertil Falcks stiftelser

Ärende

Maya och Bertil Falck skapade 2000 ”Maya och Bertil Falcks Stiftelse” och 2008 ”Maya och Bertil Falcks Omsorgsstiftelse”. Styrelsen har vänt sig till kommunen och frågat om kommunen kan ta över ansvaret för stiftelserna.

Det krävs tillstånd från Kammarkollegiet för att få ändra något som är bestämt i *stiftelseförordnandet*. Kommunledningskontoret föreslår i detta ärende att kommunstyrelsen uttalar att den är beredd att förvalta de två stiftelserna, om Kammarkollegiet beslutar att en sådan ändring får ske.

Skulle tillstånd inte ges skulle styrelsen kunna besluta om att ändra *stadgarna* för styrelsen och besluta att ledamöter och ersättare i styrelsen ska utses av kommunen i stället för av styrelsen själv eller att kommunen nominerar ledamöter och ersättare. Det innebär inte att kommunen tar över förvaltningen men det knyter stiftelserna närmare kommunen. Förslaget i ärendet omfattar därför även en punkt om att kommunstyrelsen uttalar att den kan åta sig detta, om stiftelseförordnandet inte ändras.

Kommunledningskontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut

1. Danderyds kommun åtar sig att förvalta ”Maya och Bertil Falcks Stiftelse” och ”Maya och Bertil Falcks Omsorgsstiftelse” om Kammarkollegiet medger att stiftelseurkunderna ändras på detta sätt.
2. Om Kammarkollegiet inte ger tillstånd till att stiftelseurkunderna ändras är kommunen beredd att, efter erforderlig ändring av stadgarna för respektive stiftelses styrelse, åta sig att besluta om antal ledamöter och ersättare i styrelserna för dessa stiftelser och att utse ledamöter och ersättare, alternativt att nominera ledamöter och ersättare.

Helena Meier

Bakgrund

År 2000 skapades ”Maya och Bertil Falcks Stiftelse”. Ändamålet är att främja undervisning och utbildning samt fostran av barn företrädesvis inom Danderyds kommun. Det ändamålet ska tillgodoses genom bidrag, som i första hand ska ges till lärare och annan skolpersonal.

”Maya och Bertil Falcks Omsorgsstiftelse” tillkom 2008. Den stiftelsens ändamål är att främja äldreomsorgen i Danderyds kommun genom att ge bidrag till personer och/eller föreningar som verkar inom såväl den kommunala som den privata äldreomsorgen. Bidraget ska synliggöra deras arbetsinsatser och bidra till ökad arbetsglädje och motivation.

Båda stiftelserna förvaltas av en styrelse och det ska enligt stiftelseförordnandena finnas stadgar för dessa styrelser, till ledning för styrelsens arbete. Av stadgarna framgår att respektive styrelse fastställer antalet ledamöter inom ramen för det antal som anges som minst och maximalt i stiftelseförordnandena. Det framgår vidare att stadgarna kan ändras genom ett enhälligt beslut av en fulltalig styrelse. Detta gäller alla bestämmelser utom det som står om ändamål i stadgarna och som motsvarar vad som står i stiftelseurkunderna.

Företrädare för styrelsen har kontaktat kommunen med fråga om kommunen kan ta över stiftelserna. Detta ska ha varit Maya och Bertil Falcks vilja.

Kommunledningskontorets utredning

För stiftelser finns en stiftelselag,

En stiftelse tillkommer genom att en förmögenhet avsätts för att förvaltas för ett ändamål som anges i stiftelseförordnandet. Ett sådant kallas också ofta stiftelseurkund. Bestämmelserna i stiftelseförordnandet kallas i stiftelselagen för föreskrifter.

Stiftelser har endera *egen förvaltning* i form av en styrelse eller en anknuten förvaltning. *Anknuten förvaltning* innebär att det är en annan juridisk person som förvaltar stiftelsens förmögenhet. Det ska framgå av stiftelseförordnandet vilken typ av förvaltning det ska vara.

Bestämmelserna om att ändra föreskrifterna finns i 6 kap. stiftelselagen.

För att en föreskrift ska kunna ändras krävs att det ska ha inträffat sådana ändrade förhållanden att föreskriften

1. inte längre kan följas eller
2. har blivit uppenbart onyttig eller
3. har blivit uppenbart stridande mot stiftarens avsikter

Helena Meier

Om det inte har inträffat några ändrade förhållanden så finns det en fjärde grund för att ändra en föreskrift, som säger att det kan ske om det finns *särskilda skäl* (gäller inte ändamålet med stiftelsen).

Kammarkollegiet prövar ansökningar om att ändra föreskrifterna.

Det är den som förvaltar stiftelsen som kan ansöka om att en föreskrift ändras.

Kommunledningskontorets yttrande

Frågan till Danderyds kommun är om den kan ta över ansvaret för de två aktuella stiftelserna, det vill säga ta över förvaltningen så att stiftelsen får en anknuten förvaltning.

Detta kräver, som framgår av redogörelsen ovan att det föreligger förändrade omständigheter eller att det annars finns särskilda skäl. Danderyds kommun kan inte göra ansökan, det måste styrelsen göra. Det är styrelsen som anför skälen för att föreskrifterna ska ändras.

Det Danderyds kommun behöver göra är uttala att den är villig att vara förvaltare, om en sådan vilja finns. Kommunledningskontoret har formulerat ett förslag till ett sådant beslut.

Om Kammarkollegiet inte anser att det föreligger sådana förändrade omständigheter som räknas upp i stiftelselagen och att det inte heller föreligger några särskilda skäl, måste stiftelserna fortsatt ha egen förvaltning. Om en fulltalig styrelse enhälligt beslutar det, kan stadgarna ändras så att det är kommunstyrelsen i Danderyd som utser ledamöterna och avgör för vilken tid de är valda. Stadgarna kan också ändras så att kommunstyrelsen nominerar ledamöter och ersättare. Kommunledningskontoret har formulerat ett förslag även till ett sådant beslut.

Ekonomiska konsekvenser

Beslut enligt de formulerade förslagen förväntas inte medföra några ekonomiska konsekvenser.

Johan Lindberg
Kommundirektör

Patrik Hansson
Tf administrativ chef

Helena Meier

Handlingar i ärendet

1. Kommunledningskontorets tjänsteutlåtande den 29 mars 2021
2. Dokument med stiftelseurkund och stadgar för Maya och Bertil Falcks Stiftelse ("skolstiftelsen")
3. Dokument med stiftelseurkund och stadgar för Maya och Bertil Falcks Omsorgsstiftelse

Expedieras

Styrelsen för Maya och Bertil Falcks Stiftelse

Styrelsen för Maya och Bertil Falcks Omsorgsstiftelse